

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1735. usque ad annum 1737

Fleury, Claude

Augustæ Vindelicorum [u.a.], 1786

VD18 90119347

§. 55. Viennensis Archiepiscopi querelæ contra auctum Protestantium
numerum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67868](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67868)

Sæc. XVIII. A. C. 1735. perio aboieretur, quicquam in Religione immutari, haud passuras, consultius igitur fore ut mutua concordia extinctisejusmodi diffidiis in Imperio foveretur. Igitur hæc clausula adeo non est abolita, minusque ejus abrogatio pacis anno 1738. initæ tabulis inserta, ut potius in tertio ejusdem articulo tam Westphalica, quam *Rysvicensis & Badensis* pax pro fundamento definitivi tractatus pacis Viennensis haberetur, salva & integra permanente hac clausula, prævalentibus Catholicorum suffragiis, & æquitate.

§. LV.

Viennensis Archiepiscopi querelæ contra auctam Protestantium numerum.

Quanto studio Protestantes sectam suam etiam in locis, ubi tolerata non est, propagare, & Catholicis omnem suæ Religionis libertatem per publica licet pacta assertam adimere conarentur, ex nupera oppositione contra *Rysvicensem* clausulam patuit, magis tamen ex *Sigismundi Comitis de Collonitz Cardinalis & Archiepiscopi Viennensis* querelis luculenter apparuit. Res ita se habuit; paucis abhinc annis Protestantes in *Viennensem Metropolin, & vicina oppida ac pagos* maximo numero ir-
reple-

repperunt, variisque artibus, dolis ac Sæc. XVIII.
 sollicitationibus Catholicos contra A C. 1735.
 Imperii Constitutiones ad suam Reli-
 gionem induxerunt. Grave igitur,
 quod inde fidelium saluti immineret,
 periculum serio perpendebat vigilantis-
 simus Archipræsul Viennensis; ut ergo
 malo latius grassanti obicem tempestive
 opponeret, libellum supplicem Imperatori
 obrulit, atque in eo potissimum sex,
 eaque maximi momenti gravamina
 contra Protestantium ausus exposuit. I.
 Quod aliquo abhinc tempore plures
 Protestantium familiæ sub obtentu plu-
 rium, quæ recens investæ sunt, tex-
 turarum in Austriam irreperint, &
 præsertim Schwöchtæ, urbe uno la-
 pide Vienna distante, integra Luthe-
 ranorum opificum colonia stabilem se-
 dem fixerit. Hi vero non sine Ca-
 tholicorum detrimento nonnisi Luthe-
 ranos famulos famulasque ad sua ser-
 vitia reciperent, & si quandoque quos-
 dam Catholicos assumunt, eos ad fidei
 defectionem vel sollicitarent, vel sal-
 tem in Religionis fervore tepidos red-
 dere satagerent. Inde vero accideret,
 ut non raro Catholicis Nobilibus Viennæ
 famulos alienæ fidei addictos per inte-
 grum annum & amplius in suis servitiis
 sine scrupulo retineant, etsi eos ad ve-
 ræ Ecclesiæ sinum revocandi spes nulla
 super-

Sæc. XVIII.

A. C. 1735.

superesset: Insuper Lutherani Textu-
 rarum Præfecti sæpissime juvenes quos-
 dam Prædicantes Viennam advocarent,
 sub falso prætextu, perinde ac si su-
 rum prolium Institutores essent. II.
 Quod ex tempore, quo Catholici opi-
 fices in diebus Dominicis quatuor tem-
 porum, pro more rei Divinæ interfunt,
 Lutherani vel abessent, vel sine omni
 pietatis sensu præsentibus forent: Si ve-
 ro interesse jubentur, relictis Catholi-
 cis opificum Magistris mox ad Luthera-
 nos transfrent. III. Quod Lutherani,
 etsi Protestantium Legatorum familia-
 tio minime adscripti sint, nihilominus
 ad eorum Oratoria accederent, proci-
 consultissimum foret, si per excubitores
 ab accessu arcerentur. IV. Quod Pro-
 testantes Legati non paucos, qui cum
 legatione nullum omnino nexum ha-
 bent, in sui tutelam assumant, eorum-
 que Præcones passim in Urbe infirmos
 visum eant, eisque suam cænam Lu-
 therano more porrigant. V. Quod
 cum Bibliopolarum potissimi Viennæ
 Lutheri sectæ addicti essent, quamplu-
 rimi libri A catholicis in Austriam inve-
 herentur. VI. Quod fatali experientia
 compertum esset, quosdam a Catholi-
 ca fide ad Protestantium sacra defecisse.
 His fusius expositis Cardinalis Carolus
 Imperatori supplicabat, ut Protestan-
 tice

ticæ Religionis exercitium Viennæ, Sæc. XVIII.
 inque aliis Austriæ locis ad debitos li- A. C. 1735.
 mites restringeret: proin I. nulli ex-
 ceptis exterorum Legatorum famulis,
 A catholicorum sacris in Legatorum
 Protestantium Oratoriis interesse lice-
 ret. II. Protestantium nulli inte-
 grum esset, A catholicum Institutorem
 pro suis prolibus habere. III. Prote-
 stantibus incolis ac subditis severe pro-
 hiberetur, ne deinceps intra Urbem
 ullum opificium vel artem exercean-
 t. IV. A catholicorum numerus, quan-
 tum fieri posset, restringeretur: Ut ve-
 ro hac in re efficax proponeretur reme-
 dium, Cardinalis ab Imperatore petiit,
 ut huic negotio Cæsareos Ministros
 præficeret, & duos etiam Deputatos
 ad hunc Conventum ablegare, Cardi-
 nali Archiepiscopo concederetur: Tam
 æqua Cardinalis petitio religiosissimo
 Imperatori videbatur, ut discussis rei
 momentis non modo consilia a Cardi-
 nale proposita adprobaret, sed etiam
 eorum executionem tam strenue urge-
 ret, ut plusquam centum familiæ in
 secta pertinaciores solum vertere jube-
 rentur. Hoc remedio vix adhibito fru-
 ctus adeo præsens extitit, ut non pau-
 ci ejurato errore ad fidem Catholicam
 reverterentur, obstinatoribus Urbe
 ejectis

Sæc. XVIII. A. C. 1735 ejectis. Præterea *Decretati* (*) inter-
 minata etiam gravissima pœna jube-
 bantur, ut proximo S. Bartholomæi
 festo aut Civitatis jus acquirere satage-
 rent, aut ab exercendis suis opificiis
 abstinere. Inde factum est, ut non
 pauci ultra fidem Catholicam amplecte-
 rentur, alii vero ex Austriæ finibus ex-
 cederent: Denique idem Archiepiscopus
 cunctis Sacerdotibus natione Italis
 quorum tum Viennæ plures agebant,
 si literas ut vocant, *Dimissoriales* non
 haberent, præcepit, ut in suas quis-
 que Diœceses redirent.

Promulgato hoc Cæsaris edicto Pro-
 testantes altum inclamare, de violata
 pace Westphalica & conscientiæ libertate
 palam conqueri: immerito tamen
 præterquam enim, quod Viennæ ne-
 quidem vi pacis sectæ libertatem præ-
 tendere

(*) Ita Viennæ vocabantur illi Protestan-
 tes, qui potentum patrocínio suffulti anno
 1727. & 1728. Viennæ nulla habita Religio-
 nis ratione recipiebantur, & ab Aulicis de-
 cretum extorquebant, vi cuius, numerata
 certa pecuniæ summa eis indultum, ut artes
 & opificia Viennæ exercendi facultatem ha-
 berent, quin propterea civium albo adscribi
 necesse foret,

Sæc. XVIII.
A. C. 1735.

tendere possent, & hanc urbem incolendi facultate gratiose concessa abuterentur, in animum revocare debuissent, Catholicos indigenas in Angliæ Regno, ex quo avita Religio non nisi Sectariorum violentia, & falsis seditionum criminationibus eliminata est, anno priori longe durius & quidem sine omni causa & culpa fuisse habitos; quippe Pseudo-Episcopi ac Prædicantes in suis comitiis congregati Regi supplicabant, ut non modo nimis sentiendi ac vivendi licentiæ frænum iniiceretur, sed & *Catholicorum augmento obsisteretur, ne tam Protestantium Religio simul & politicum Regimen evertatur.* Cum ergo ad eorum preces Gregorius Rex, se Papatus progressibus impenso studio obstiturum polliceretur, inde Presbyteriani atque Episcopales audaciores effecti contra Catholicam Religionem & Catholicos in omnibus ferme Ecclesiis contumeliosos sermones declamabant, ac ipsemet Londinensis Episcopus omnes suæ jurisdictionis Præcones instigabat, ut acriora scripta Pontificiis Doctoribus opposita, præcipue quæ Jacobi II. Regis tempore divulgabantur, iterato prælo subjici curarent. Ut vero Præcones ad vexandos Catholicos acrius incitarentur, in vulgus spargebatur conficta epistola cujusdam Catholicici

Sæc XVIII, tholici Sacerdotis Londino Romam ad
 A. C. 1735. quemdam Cardinalem die prima Janua-
 rii anno 1733. scripta, in qua finge-
 tur, Auctorem de statu Catholicæ Re-
 ligionis & aucto Papistarum numero
 exactam dedisse notitiam, ac scripsisse
 Catholicos clam in Anglia erexisse sin-
 gularem Hierarchiam Ecclesiasticam,
 in Londinensem Episcopum nominatum
 esse P. Giffardum, ejus suffraganeos
 esse Peterium, pluresque alios, quo-
 rum potissima cura esset, ut Religio-
 nem avitam propagarent, scholas eri-
 gerent, & juventutem Catholicæ fidei
 præceptis imbuerent: Primariam scho-
 lam Directore P. Fleetwoodo haberi
 Viacomixæ, ibique plures quam cen-
 tum pueros institui: In Anglia versus
 septentrionem sita a Benedicto XIII.
 jam anno 1724. Episcopum fuisse ele-
 ctum P. Williamum Dominicanum, in
 universa Vallia Pritchardum & in Oc-
 cidentali Regione Stonerum, & a
 S. Congregatione de Propaganda Mis-
 sionariis ad fidei Catholicæ incremen-
 tum Roma anno 1733. submissa fuisse
 quadraginta thalerorum millia &c. Ad
 hæc pluraque alia commenta nullas
 subjicimus reflexiones, utpote unicui-
 que, qui Catholicorum statum in An-
 glia cum Protestantium conditione in
 Austria confert, obvias.

S. LVI.